

2022-09-09

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: UBN 2022-117

Kunskapsresultat i låg- och mellanstadiet i Nacka kommun läsåret 2021/22

Förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden noterar informationen till protokollet.
2. Utbildningsnämnden noterar särskilt informationen att utbildningsenheten kommer att ta fram fler resultatmått utifrån de nationella provresultaten och återkoppla dessa till rektorerna vid ett seminarium under hösten.

Sammanfattning

Nationella provresultat för grundskolan finns för första gången på tre år tillgängliga efter pandemi-uppehållet. Dessa visar kunskapsresultat på i stort sett samma nivå läsåret 2021/22 som före pandemin, vilket bekräftar den bild rektorerna tidigare gett i kvalitetssamtal och resultatdialoger med utbildningsenheten om obetydlig pandemieffekt. Det är dock troligtvis en konsekvens av smittspridningen under delar av förra läsåret att andelen elever som deltagit i alla delprov är något lägre än innan pandemin.

I årskurs 6 uppnår eleverna högst resultat i engelska. Nästan alla elever – 99 procent – som deltagit i samtliga nationella delprov i engelska uppnår godkänd kunskapsnivå (provbetyg A-E). I matematik handlar det om 96 procent och i svenska 97 procent med godkänt provbetyg, av de som deltagit i samtliga delprov. Även terminsbetygen i årskurs 6 fortsätter att uppvisa en stabil och hög genomsnittlig betygsnivå om 14,8 betygspoäng.

I årskurs 3 klarar 85 procent av eleverna alla nationella delprov i svenska och 83 procent i matematik. Sammantaget är det 76 procent som klarar alla nationella delprov i bägge ämnena, av de som deltagit i alla delprov. Deltagarandelen har dock sjunkit något jämfört med före pandemin.

I årskurs 1 finns inga nationella prov, men skolorna bedömer ändå om eleverna uppnått minst den nivå i läsförståelse som framgår av kursplanen i ämnet svenska. Läsåret 2021/22 var det 94 procent av eleverna som uppnådde den förväntade nivån i läsförståelse, vilket är ungefär samma nivå som förra året.

Utbildningsenheten kommer att under hösten ta fram ytterligare resultatmätt utifrån de nationella provresultaten samt återkoppla dessa till rektorerna vid ett seminarium. Nästa år avser utbildningsenheten att återigen bjuda in rektorer till resultatdialoger.

Ärendet

I denna tjänsteskrivelse redovisas följande kunskapsresultat från läsåret 2021/22:

- Måluppfyllelse i årskurs 1 (läsförståelse)
- Nationella prov i årskurs 3 (svenska, matematik)
- Nationella prov i årskurs 6 (svenska, matematik, engelska)
- Betyg i årskurs 6

Samtliga resultat i tjänsteskrivelsen är sammanställda av utbildningsenheten. Det har varit möjligt genom att enheten från skolorna respektive Valfärd skola erhållit samma uppgifter om nationella prov och betyg som skolorna skickar till Statistiska centralbyrån i juni varje år. Måluppfyllelsen i årskurs 1 är dock inget som samlas in på nationell nivå. I det fallet har utbildningsenheten erhållit uppgifter på skolnivå från skolorna respektive Valfärd skola.

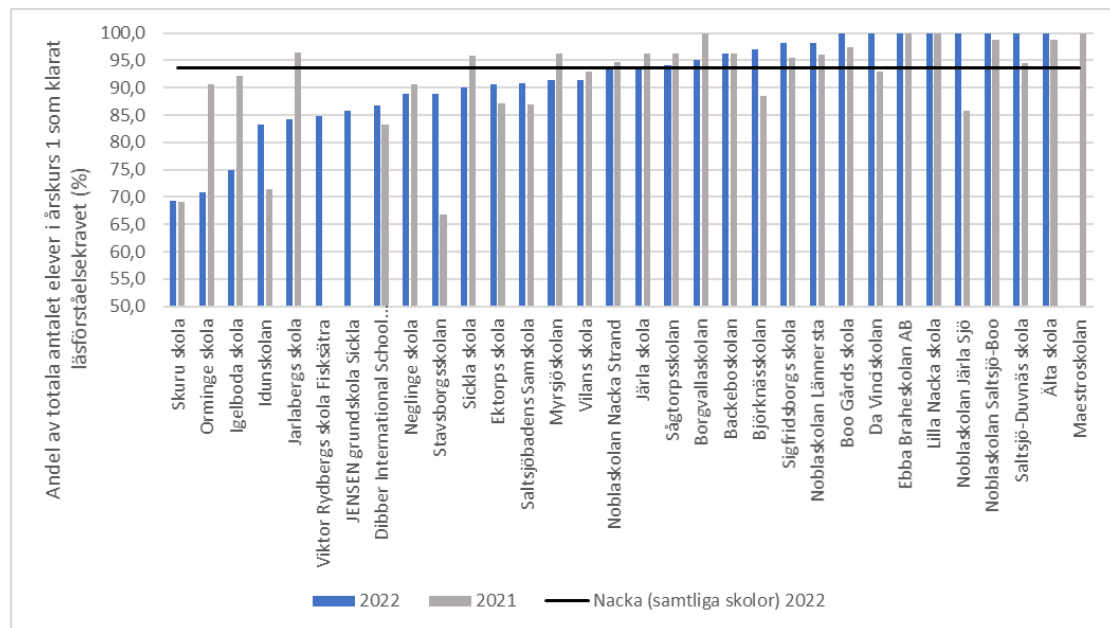
Något att hålla i minnet vid jämförelse av resultaten före pandemiåren är att de nationella proven inte är utformade i syfte att vara jämförbara över tid. Olika delprov kan exempelvis ha olika svårighetsgrad olika år. De nationella proven är numera också mer utspridda över hela läsåret än tidigare. Exempelvis gör eleverna numera delprov A i varje ämne redan under höstterminen. I tjänsteskrivelsen beskrivs ändå resultaten år 2017- 2019 som jämförelse, eftersom de nationella proven ändå ska ge en god indikation på elevernas måluppfyllelse i ämnena och årets resultat är de första tillgängliga på tre år.

Kunskapsresultat i lågstadiet

Måluppfyllelse i läsförståelse i årskurs 1

Utbildningsenheten har på samma sätt som förra året samlat in uppgift från skolorna verksamma i Nacka kommun om antalet elever i årskurs 1 som vid läsårets slut hade uppnått kursplanens angivna nivå för godtagbara kunskaper i läsförståelse. Därutöver har uppgift erhållits om skolornas totala antal elever i årskursen. I figur 1 redovisas dessa uppgifter i termer av andel elever i årskurs 1 som uppnått läsförståelse-kravet i juni 2022. Som jämförelse finns motsvarande uppgift från året innan.

Figur 1 Andel (%) elever som uppnått det nationella kunskapskravet i läsförståelse för årskurs 1 läsåren 2020/21 (gråa staplar) och 2021/22 (blåa staplar)

I genomsnitt uppnådde 93,7 procent av eleverna i årskurs 1 det nationella kunskapskravet i läsförståelse vid vårterminens slut 2022. Det är på jämförbar nivå som förra året då andelen uppgick till 93,3 procent.

Vid åtta av totalt 31 skolor klarade samtliga elever läsförståelsekravet. Vid de tre skolor med lägst uppnående grad varierade andelen som klarat läsförståelsen mellan 69,2 och 75 procent. För två av dessa tre skolor är det en tydligt lägre

andel än föregående år. Vid några skolor är det stora skillnader i resultat, både uppåt och nedåt jämfört med året innan.

Eftersom utbildningsenheten inte har haft tillgång till informationen på elevnivå och det inte heller finns någon standard för hur läsförståelsen ska bedömas (den obligatoriska kartläggningen är inte jämförbar mellan enheter) så kan det inte uteslutas att en del av skillnaden kan bero på skillnader i hur skolan bedömt/rapporterat läsförståelsen. Andra exempel på tänkbara förklaringar vad som kan påverka olika utfall (positivt eller negativt) är förändringar i elevers behov och förutsättningar samt ändrade arbetsätt.

Nationella provresultat i årskurs 3

För årskurs 3 finns nationella prov i matematik och svenska, som är obligatoriska för alla elever. Proven ska vara ett stöd i lärarnas bedömning av hur eleven ligger till i förhållande till de nationella kunskapskraven i respektive ämne. På grund av pandemin är årets resultat den första sammanställningen av hur eleverna presterat på tre år.

Tabell 1 Deltagande och resultat i nationella prov årskurs 3 i Nacka kommun läsåret 2021/22

	Totalt antal elever	Andel (%) som deltagit i alla delprov (av totala antalet elever)			Andel (%) som klarat alla delprov (av de som deltagit i alla delprov)		
		Åk 3	MA	SV	MA och SV	MA	SV
Nacka totalt	1482	96	95	94	83	85	76
Fristående skolor	360	93	91	89	79	88	75
Kommunala skolor	1122	97	97	96	84	84	76
Flickor	721	97	98	97	83	89	80
Pojkar	761	94	93	92	82	80	72
Följt kursplanen i svenska	1381	97	97	96	84	86	78
Följt kursplanen i svenska som andraspråk	91	88	86	85	56	55	44
Uppgift saknas om kursplan i svenska	10	-	-	-	-	-	-

Resultat redovisas inte om antalet elever är färre än 10.

Av de elever som deltagit i samtliga delprov i respektive ämne är andelen som klarat alla delprov 85 procent i svenska och 83 procent i matematik. Drygt tre av fyra elever (76 procent) har klarat samtliga delprov i bägge ämnena (se tabell 1). Det sistnämnda resultatmåttet används också som en indikator med det uppsatta målet 80 procent, i strävan att uppnå Nacka kommuns övergripande mål Bästa utveckling för alla. Målet att minst 8 av 10 elever under år 2022 ska ha klarat delproven i såväl svenska som matematik har alltså inte uppnåtts.

Resultatskillnaderna mellan flickor och pojkar är betydligt större i årskurs 3 än vad som är fallet i årskurs 9 i Nacka. Det gäller framförallt i ämnet svenska, där andelen som klarade samtliga delprov var nio procentenheter högre för gruppen

flickor jämfört med gruppen pojkar (89 jämfört med 80 procent). I matematik var skillnaden en procentenhet till flickornas fördel. Flickorna har också i högre utsträckning än pojkarna deltagit i alla delprov.

Av de totalt 91 elever som har följt kursplanen i svenska som andraspråk är det bara drygt hälften som klarat samtliga delprov i matematik (56 procent) respektive i svenska (55 procent). Andelen som klarat samtliga delprov i bägge ämnena är enbart 44 procent för gruppen elever som följt kursplanen i svenska som andraspråk, jämfört med 78 procent för de som följt kursplanen i svenska. En sannolik förklaring till varför resultaten är så låga för de som läst utifrån kursplanen i svenska som andraspråk kan vara att nyanlända elever med kort tid i svensk skola är överrepresenterade i denna grupp.

Tabell 2 Deltagande och resultat i nationella prov årskurs 3 läsåren 2016/17 – 2021/22

Ämne	År	Totalt antal elever	Andel (%) deltagit i alla delprov	Andel (%) uppnått kravnivån i alla delprov*
Matematik	2017	1518	98	80,5
	2018	1557	98	81,4
	2019	1555	97	85,0
	2022	1482	96	82,8
Svenska	2017	1518	98	86,7
	2018	1557	97	86,2
	2019	1555	96	87,4
	2022	1482	95	84,7
Svenska och matematik	2017	1518	98	74,1
	2018	1557	97	75,2
	2019	1555	96	78,4
	2022	1482	94	75,8

* Avser andel (%) av de elever som deltagit i alla delprov

Tabell 2 visar deltagande i samtliga delprov och resultat över tid, med en lucka för pandemiåren. Andelen elever som deltagit har sjunkit med en till tre procentenheter beroende på vilket år jämförelsen görs med. En skillnad för läsåret 2021/22 jämfört med tidigare är att det periodvis under läsåret var mycket smittspridning och hårdare regler än tidigare på att elever skulle stanna hemma vid förkylningssymtom eller om en familjemedlem var sjuk. Det kan ha påverkat

möjligheten att delta i alla delprov i högre utsträckning än under åren före pandemin.

I svenska är andelen elever som klarar kravnivån i samtliga delprov något lägre jämfört med åren före pandemin. I matematik är andelen som klarar alla delprov något lägre jämfört med år 2019 och 2017, men något högre än år 2018. Här behöver man ha i åtanke att de nationella proven inte är utformade för att vara jämförbara över tid. Olika delprov kan exempelvis ha olika svårighetsgrad olika år.

Tabell 3 Deltagande och resultat i nationella prov åk 3 läsåret 2021/22, per skola

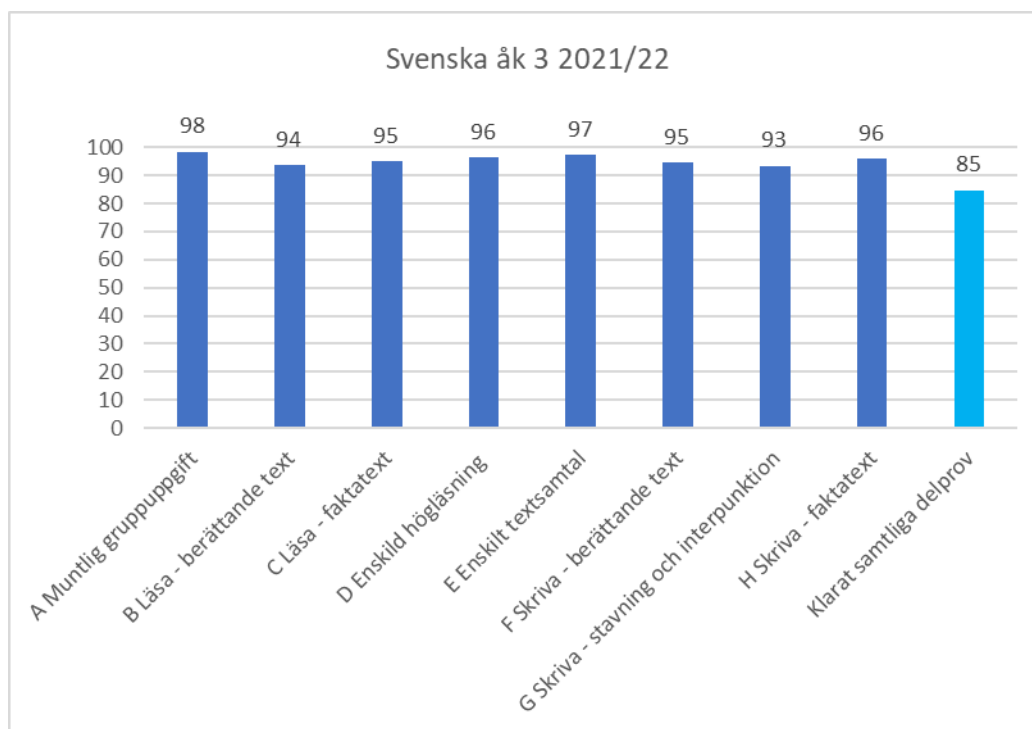
Skola	Totalt antal elever	Andel som deltagit i alla delprov (% av totala antalet elever)			Andel som klarat alla delprov (% av de som deltagit i alla delprov)		
		Åk 3	MA	SV	MA och SV	MA	SV
Backeboskolan	27	100	100	100	93	89	85
Björknässkolan	92	99	98	98	87	83	77
Boo Gårds skola	81	96	99	96	92	91	87
Borgvallaskolan	28	100	100	100	71	79	57
Da Vinciskolan	31	100	97	97	94	80	80
Dibber Int School Nacka	19	53	i)	i)	ii)	ii)	ii)
Ebba Braheskolan	43	98	98	98	98	95	93
Ektorps skola	27	100	100	100	85	93	81
Idunskolan	24	79	88	71	i)	86	i)
Igelboda skola	27	93	93	89	64	60	54
Jarlabergs skola	28	89	93	89	84	73	68
Jensen grundskola Sickla	17	94	94	94	81	94	81
Järla skola	77	99	100	99	82	79	74
Lilla Nacka skola	23	100	100	100	87	91	83
Myrsjöskolan	104	97	97	97	85	82	76
Neglinge skola	57	100	100	100	93	96	93
Noblaskolan Järla sjö	16	94	94	94	i)	93	i)
Noblaskolan Lännersta	48	96	96	96	80	93	74
Noblaskolan Nacka strand	15	73	87	67	91	85	i)
Noblaskolan Saltsjö-Boo	77	100	100	100	84	87	78
Orminge skola	36	81	83	81	97	97	97
Saltsjöbadens Samskola	80	98	96	96	71	78	60
Saltsjö-Duvnäs skola	60	98	98	98	81	90	76
Sickla skola	70	97	97	97	82	82	74
Sigfridsborgsskolan	109	96	97	95	95	90	87
Skuru skola	21	100	100	100	81	90	81
Stavsborgsskolan	24	100	100	100	50	54	50
Sågtorpsskolan	80	94	93	93	88	81	76
Viktor Rydbergs skola Fisksätra	20	80	80	80	i)	i)	i)
Vilans skola	34	94	94	94	94	91	88
Älta skola	87	98	98	98	79	81	68
Nacka totalt	1482	96	95	94	83	85	76

i) Resultat redovisas inte pga att antalet elever är färre än 10.

ii) Resultat saknas.

Det kan också vara intressant att se närmare på hur det gick för eleverna i vart och ett av delproven i svenska, eftersom dessa är tänkta att fånga viktiga förmågor som läsförståelse och skrivförmåga. Figur 2 visar resultaten vid de totalt åtta delprov som nationella provet i svenska i årskurs 3 består av. Det muntliga delprovet (A) var det som eleverna klarade i högst utsträckning, 98 procent. Skrivförmåga (vad gäller stavning och interpunktion) var istället det delprov (G) som klarades i lägst utsträckning, med 93 procent som uppnådde kravnivån. Delproven som prövade läsförståelse av berättande text respektive faktatext klarades av 94 respektive 95 procent av eleverna.

Figur 2. Resultat i det nationella provet i svenska för årskurs 3 läsåret 2020/21, per delprov och totalt (andel elever som klarat kravnivån i respektive delprov, i procent av antalet elever som deltagit i respektive delprov)

Kunskapsresultat i mellanstadiet

Nationella provresultat i årskurs 6

Eleverna i årskurs 6 genomför nationella prov i matematik, svenska och engelska. Av de elever som deltagit i samtliga delprov är andelen elever som uppnår godkänt provbetyg (något av betygsstegen A-E) mycket hög; det handlar om 96

procent i matematik, 97 procent i svenska och 99 procent i engelska. Sett till samtliga tre ämnen var det 95 procent som uppnådde godkänt provbetyg i alla delprov, av de som deltagit i alla delprov. Av tabell 5 framgår att detta är resultat på samma nivå som åren före pandemin. Andelen som deltagit i samtliga delprov är samtidigt något lägre, cirka tre procentenheter lägre jämfört med läsåret 2016/17. Deltagandegraden är dock i princip samma som läsåret 2018/19. Av tabell 4 framgår även att andelen som klarat godkända provbetyg är något högre i skolor med fristående huvudman, samtidigt som andelen som deltagit är lägre där än i kommunala skolor i framförallt engelskaprovet, men även i matematik. I svenska är deltagandegraden högst i fristående skolor.

Flickorna uppnår i något högre utsträckning än pojkarna godkänt provbetyg i matematik och svenska men i engelska är det tvärtom. I engelska klarar strax över 99 procent av pojkarna något av de godkända provbetygen. Flickorna har samtidigt deltagit i alla delprov i högre utsträckning än pojkarna i svenska och engelska.

Tabell 4 Deltagande och resultat i nationella prov årskurs 6 i Nacka kommun läsåret 2021/22

	Totalt antal elever åk6	Andel (%) som deltagit i alla delprov				Andel (%) som uppnått provbetyg A-E av de som deltagit i alla delprov			
		MA	SV	EN	MA SV och EN	MA	SV	EN	MA SV och EN
Nacka, totalt	1607	94	92	92	85	95,7	97,0	98,6	94,5
Fristående	576	93	94	88	80	96,1	98,0	99,6	95,6
Kommunal	1031	95	91	94	87	95,5	96,4	98,1	93,9
Flicka	746	94	93	93	86	96,0	98,4	97,8	95,3
Pojke	861	94	91	90	83	95,4	95,8	99,4	93,7

Den genomsnittliga provbetygspoängen i matematik (14,4) och engelska (16,9) är i princip oförändrad nivå jämfört med åren före pandemin. I svenska uppnår eleverna något lägre provbetygspoäng än tidigare – 14,1 jämfört med som mest 14,6 läsåren 2017/18 och 2018/19.¹

¹ Genomsnittlig provbetygspoäng varierar från 0 (F i provbetyg) till maximalt 20 (A i provbetyg).

Tabell 5 Deltagande och resultat i nationella prov årskurs 6 i Nacka kommun, år 2017-2022

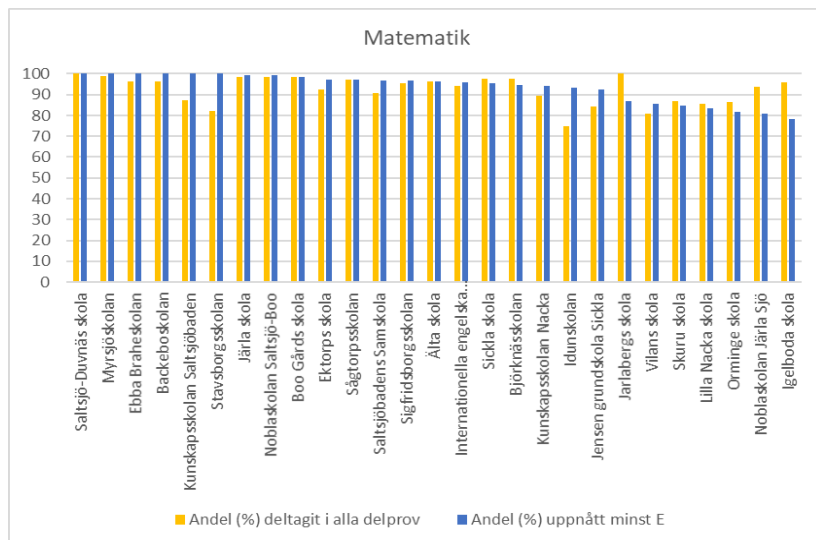
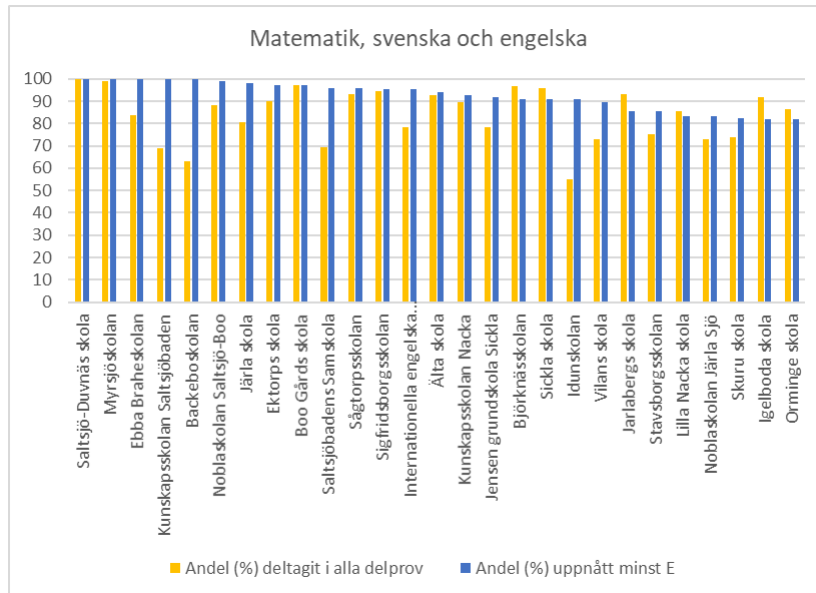
Ämne	År	Totalt antal elever	Andel (%) deltagit i alla delprov	Andel (%) uppnått provbetyg A-E av de som deltagit i alla delprov	Genomsnittlig provbetygspoäng
Matematik	2017	1524	96	97,0	14,3
	2018	1555	95	96,4	14,5
	2019	1614	96	95,7	14,4
	2022	1606	94	95,7	14,4
Svenska	2017	1524	95	97,3	14,3
	2018	1555	93	98,4	14,6
	2019	1614	94	97,2	14,6
	2022	1606	92	97,0	14,1
Engelska	2017	1524	95	98,9	16,9
	2018	1555	95	98,6	16,9
	2019	1614	96	98,8	16,8
	2022	1606	92	98,6	16,9

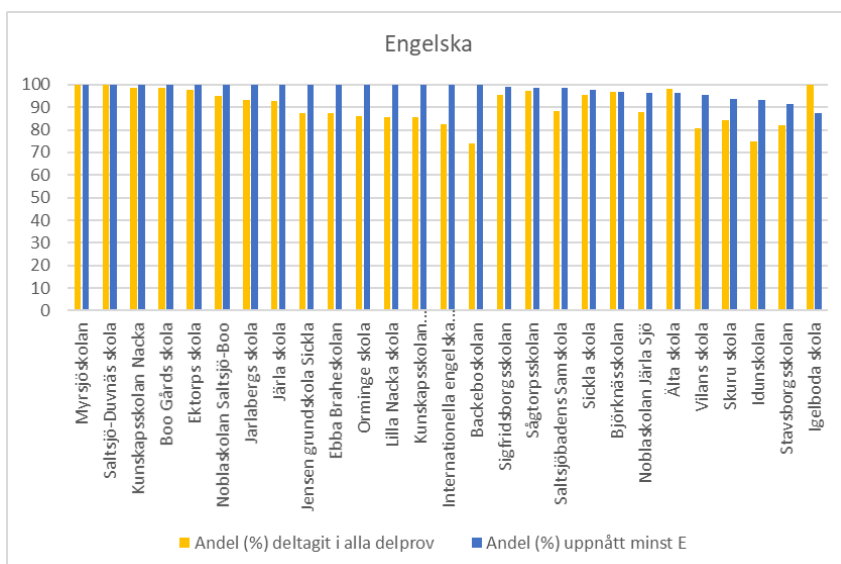
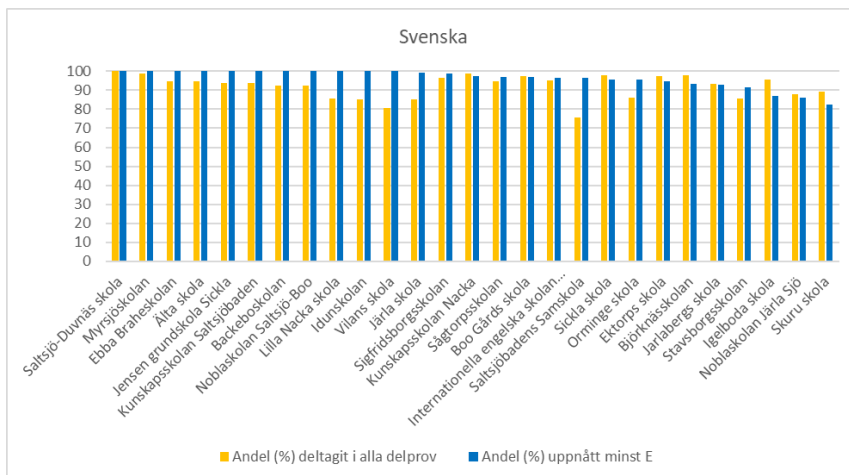
Figurerna 2-5 nedan visar resultaten på skolnivå i Nacka kommun läsåret 2021/22. Eftersom resultaten baseras på antalet elever som deltagit i alla delprov framgår också deltagandegraden, det vill säga andelen elever på skolan som deltagit i alla delprov.

Vid flera skolor är det alla elever, eller nästan alla, som får något av de provbetygen A-E, det vill säga deras kunskapsnivå motsvarar minst det som förväntas ha uppnåtts. I engelska är skillnaderna mellan skolors resultat minst och i matematik störst.

I engelska varierar andelen elever som klarat godkänt provbetyg från 88 till 100 procent och i matematik från 78 till 100 procent, beroende på skola. I svenska är motsvarande andelar 82 till 100 procent.

Figur 2-5 Deltagande och resultat i nationella prov årskurs 6 läsåret 2021/22, per skola och ämne

Betygsresultat i årskurs 6

I årskurs 6 får eleverna betyg för första gången. Vid läsårets slut i juni 2022, hade eleverna i Nackas skolor uppnått en genomsnittlig betygspoäng på 14,8.² Som jämförelse är 15,0 en betygsnivå som motsvarar C i ämnesbetyg. Det är i princip en oförändrad betygspoängsnivå jämfört med de fem föregående åren då den konstant varit 14,9. Skillnaden beroende på huvudmannaskap är lika liten (14,9 i fristående skolor och 14,8 i kommunala). Flickornas genomsnittliga betygspoäng är däremot tydligt högre än pojkarnas (15,4 jämfört med 14,3). Resultaten finns sammanställda i de två tabellerna 6 och 7 nedan.

² Den genomsnittliga betygspoängen inkluderar inte eventuella betyg i ämnet hem- och konsumentkunskap eftersom alla elever inte läser ämnet i årskurs 6. Inte heller betyg i modersmål ingår i underlaget eftersom det inte är ett ämne som alla elever har. Eventuella blockbetyg har räknats om för att motsvara ämnesbetyg i SO-respektive No-ämnena.

Tabell 6 Betyg i årskurs 6 vårterminen 2022

Enhet	Totalt antal elever åk 6	Genomsnittlig betygspoäng i)
Backeboskolan	27	15,6
Björknässkolan	92	14,5
Boo Gårds skola	71	16,2
Ebba Braheskolan	55	15,3
Ektorps skola	40	15,5
Igelboda skola	24	12,3
Internationella Engelska skolan	160	14,6
Jarlabergs skola	15	13,3
Jensen grundskola Sickla	32	14,8
Järla skola	128	15,0
Kunskapsskolan Nacka	76	15,4
Kunskapsskolan Saltsjöbaden	48	15,8
Lilla Nacka skola	7	ii)
Myrsjöskolan	86	15,5
Noblaskolan Järla sjö	33	13,4
Noblaskolan Saltsjö-Boo	118	14,7
Orminge skola	51	12,1
Saltsjöbadens Samskola	143	14,7
Saltsjö-Duvnäs skola	20	16,4
Sickla skola	46	14,6
Sigfridsborgsskolan	92	15,7
Skuru skola	37	13,1
Stavsborgsskolan	28	14,4
Sågtorpsskolan	75	15,9
Vilans skola	26	12,5
Älta skola	55	14,2
Nacka totalt	1587	14,8
Fristående skolor	556	14,9
Kommunala skolor	1031	14,8
Flickor	737	15,4
Pojkar	850	14,3

i) Exklusive hem- och konsumentkunskap samt modersmål.

ii) Resultat redovisas inte när antalet elever understiger tio.

Idunskolan ingår ej på grund av undantag från betygssättning för Waldorfskolor.

Tabell 7 Betyg i årskurs 6 vårterminerna 2017-2022

År	Totalt antal elever	Genomsnittlig betygspoäng*
2017	1508	14,9
2018	1535	14,9
2019	1424	14,9
2020	1579	14,9
2021	1623	14,9
2022	1587	14,8

*Exkl modersmål och hem- och konsumentkunskap

Utbildningsenhetens bedömning

De flesta kunskapsresultat i låg- och mellanstadiet fortsätter vara stabilt höga jämfört med före pandemin, vilket bekräftar den bild rektorerna har gett i utbildningsenhetens tidigare kvalitetssamtal och resultatdialoger om obetydlig pandemieffekt.

Andelen elever som deltagit i alla delprov är dock ett par procentenheter lägre jämfört med åren innan pandemin. Det finns två skillnader våren 2022 jämfört med tidigare års nationella provresultat (2017-2019). Det första är att det periodvis förekom mycket smittspridning under läsåret. Riktlinjerna var också att eleverna skulle stanna hemma vid symtom eller om någon i familjen var sjuk. Det är troligt att detta är en bidragande förklaring till att en lägre andel elever än vanligt har kunnat delta i samtliga nationella delprov och till att andelen som deltagit kan variera mycket skolorna emellan.

Nyanlända elever från Ukraina som började i skolan under senare delen av vårterminen är en annan skillnad vårterminen 2022 jämfört med de närmast föregående åren det finns nationella provresultat för. Dessa elever har inte deltagit i de nationella proven, vilket alltså också är en ytterligare påverkan mot en lägre deltagarandel, även om det sammantaget handlar om relativt få elever i respektive årskurs.

Utbildningsenheten avser under hösten att ta fram ytterligare resultatmått utifrån de nationella provresultaten i årskurserna 3 och 6. Enheten avser också att bjuda in rektorerna till ett seminarium om kunskapsresultaten senare i höst. Därtill kan resultatdialoger med rektorer, som fokuserar på de tidigare åren i grundskolan bli aktuellt igen under år 2023. Det ger möjlighet att mer på djupet samtala kring målpuffyllelsen och vad som krävs för att fler elever ska uppnå minst de

grundläggande kunskapsnivåer i såväl svenska som matematik som eleverna i den åldern förväntas ha enligt kursplanerna för att få goda förutsättningar för den fortsatta skolgången.

Utbildningsenheten avser också att fortsätta följa upp måluppfyllelsen i läsförståelse i årskurs 1. Enhetens bedömning är att det är viktigt att belysa hur måluppfyllelsen utvecklas redan under det första grundskoleåret eftersom rätt utformade tidiga insatser, såsom i förskoleklass eller årskurs 1, är viktiga för att elever inte senare under skolgången ska få problem med läsförståelsen som i sin tur också behövs för att klara de andra ämnena i skolan. Det är också därför som en minsta godtagbar nivå i läsförståelse har formulerats på nationell nivå och angetts i kursplanen redan för årskurs 1.

Elever som har annat modersmål än svenska och kanske inte har så lång skolgång bakom sig i det svenska skolsystemet har särskilda utmaningar i att klara de i kursplanerna angivna minsta godtagbara nivåerna för olika ämnen. Denna grupp elever kommer därför också utbildningsenheten att fortsätta följa upp resultaten för.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet innehåller inga beslut med ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Ärendet utgår från barnperspektivet och redogör för elevernas måluppfyllelse läsåret 2021/22 i årskurserna 1, 3 och 6 i samtliga skolor i Nacka kommun med dessa årskurser. Kontinuerlig uppföljning av elevernas kunskapsresultat bidrar med underlag kring skolans kärnuppdrag och syftar till att vara till nytta i det systematiska kvalitetsarbetet för att öka måluppfyllelsen. Ärendet innehåller däremot inga beslut med konsekvenser för barn.

Carina Legerius
Enhetschef
Utbildningsenheten

Åsa Arnell
Utbildningsexpert
Utbildningsenheten